

CỔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ PHÁP ĐIỂN

ĐỪNG ĐỂ VI PHẠM PHÁP LUẬT XẢY RA

(29/12/2017)

Thế là một năm học đã trôi qua thật thành công với Hưng khi nó thi đỗ được vào trường cấp 3 chuyên của thành phố đúng với mong muốn của gia đình. Để ăn mừng cho "thắng lợi to lớn" này, ngay từ đầu tuần, Hưng đã giao hẹn đám bạn thân thiết tối chủ nhật gặp nhau ở khu đất trống gần nhà văn hóa trong khu dân phố để "liên hoan ăn mừng".

Đúng hẹn 8 giờ tối, Hưng và cái Lan, thằng Quân hàng xóm gần nhà đã đến nơi mà chưa thấy đứa bạn nào đâu cả. Nó lâu bàu bảo với Lan, Quân: Mấy đứa kia đúng là chuyên gia trễ hẹn. Giờ còn chưa thấy mặt mũi đâu?

Lan trải giấy báo ra ngồi, vừa bày biện bánh kẹo, hoa quả, vừa an ủi Hưng: Cậu yên tâm, có mời, có ăn bọn nó sẽ đến.

Quân thì mãi hý hoáy bật cái đài cát xét mang theo và nói: Để tao bật nhạc cho không khí sôi động đã. Mấy đứa kia mà cho chúng mình "leo cây" thì sẽ biết tay.

Quả đúng như Lan, Quân nói. Khoảng 30 phút sau, đám bạn của Hưng cũng rờn rần kéo nhau đến. Cả lũ ngồi xuống ăn uống và trò chuyện âm ỉ xen lẫn tiếng nhạc xập xình. Không biết câu chuyện, lời qua tiếng lại thế nào mà chính thằng Hưng và Quân lại xảy ra to tiếng, suýt nữa xông vào đánh nhau.

Hưng hùng hổ chỉ tay vào mặt Quân và nói: Từ nãy đến giờ, mày nói "đểu" mấy lần mà tao không thèm nói lại. Mày nói khích bác tao quá đấy. Tao vào được trường chuyên là do tao học giỏi và thi đỗ. Mày lại bảo do bác tao làm ở trường đó là thế nào?

Quân phản bác: Thế không đúng là bác mày làm việc ở trường đó à? Tao nói là mày học ở đó thuận lợi quá vì có người quen. Còn thằng nào có tật thì giật mình thôi. Mày cứ suy nghĩ xa xôi quá!

Hưng tức giận: Thằng này láo thế! Tao đã từ từ coi mày là bạn thân mà mày lại nói thế à, nói nhiều câu không ai nghe nổi.

Nó cầm cái vỏ chai nước Coca thật to, giơ giơ vào mặt Quân đe dọa.

Cả lũ bạn xôn xao, can ngăn: Thôi, hai ông tướng này, đang vui mà. Có chuyện gì bình tĩnh, nói chuyện với nhau.

Bỗng có tiếng nói ở đâu vọng lại: Thanh niên ở đâu đến mà ồn ào, náo nhiệt thế!

Thì ra là vợ chồng bác Trung – Công chức Tư pháp – Hộ tịch phường đi tập thể dục qua, thấy chúng nó to tiếng nên dừng lại nói chuyện: Thì ra toàn là thanh niên trong khu mình cả đây mà, thằng Hưng, cái Lan con nhà ông Mạnh, bà Giang. Các cháu làm gì mà âm ỉ cả lên thế này?

Thấy hai bác, Hưng dịu giọng lại: Chúng cháu chỉ ngồi chơi thôi hai bác ạ. Rồi lại đang tranh luận tiếp.

Bác Trung nói: Từ này giờ bác ngồi ở ghế đằng kia, chờ bác gái đến, bác nghe thấy hết rồi. Các cháu vui chơi là quyền của các cháu. Nhưng phải chú ý đến xung quanh, không là vi phạm quy định chung, vi phạm pháp luật đấy.

Nghe thấy nói đến vi phạm, thằng Quân giật mình hỏi lại: Đến mức vi phạm pháp luật hả bác?

Bác Trung nói: Đúng đấy, bác nói vi phạm ở đây là vi phạm hành chính. Nếu các cháu trêu ghẹo nhau, rồi có cử chỉ, lời nói thô bạo, thậm chí xúc phạm danh dự, nhân phẩm của người khác, dẫn đến xảy ra xô xát, đánh nhau là vi phạm Điều 5 Nghị định số 167/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh, trật tự, an toàn xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; phòng cháy và chữa cháy; phòng, chống bạo lực gia đình. Chưa kể đến, các cháu tụ tập nhiều người ở nơi công cộng gây mất trật tự công cộng, đánh nhau thì sẽ bị phạt tiền từ 500.000 đồng đến 1.000.000 đồng theo Điều 6 Nghị định này.

Cái Lan nghe bác Trung nói như vậy thì thắc mắc: Vi phạm hành chính và phạt tiền, hả bác? Cháu tưởng cùng lắm là bị nhắc nhở thôi chứ bác?

Bác Trung ôn tồn giải thích: Đây là các cháu chưa biết rõ các quy định của pháp luật. Nhà nước ta có hẳn Luật xử lý vi phạm hành chính năm 2012 và rất nhiều văn bản hướng dẫn thi hành. Trong đó, ngay từ Điều 2 của luật này quy định rõ vi phạm hành chính là hành vi có lỗi do cá nhân, tổ chức thực hiện, vi phạm quy định của pháp luật về quản lý nhà nước mà không phải là tội phạm và theo quy định của pháp luật phải bị xử phạt vi phạm hành chính.

Thằng Quân nhanh nhẩu hỏi: Thế nếu tất cả chúng cháu cùng nhau thực hiện hành vi vi phạm như bác nói thì xử lý như thế nào hả bác?

Bác Trung nói: Về vấn đề này, Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012 đã quy định cụ thể tại Điều 3 về nguyên tắc xử lý như sau "Nhiều người cùng thực hiện một hành vi vi phạm hành chính thì mỗi người vi phạm đều bị xử phạt về hành vi vi phạm hành chính đó". Luật còn quy định: "Một người thực hiện nhiều hành vi vi phạm hành chính hoặc vi phạm hành chính nhiều lần thì bị xử phạt về từng hành vi vi phạm".

Hưng chăm chú nghe rồi hỏi: Chúng cháu chưa đủ 18 tuổi thì có bị xử phạt không nếu vi phạm. Vì cháu nghĩ từ 18 tuổi trở lên mới được coi là người thành niên và bị xử lý theo pháp luật nếu có vi phạm xảy ra.

Bác Trung mỉm cười và nói: Cái này thì cháu hiểu chưa đầy đủ rồi. Đúng là 18 tuổi thì được coi là người thành niên. Tuy nhiên, pháp luật quy định tùy theo độ tuổi sẽ bị xử phạt theo các mức độ khác nhau. Theo quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012, thì người từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi bị xử phạt vi phạm hành chính về vi phạm hành chính do cố ý; người từ đủ 16 tuổi trở lên bị xử phạt vi phạm hành chính về mọi vi phạm hành chính. Như vậy, các cháu năm nay lên cấp 3, tức là đã đủ 16 tuổi sẽ chịu trách nhiệm hành chính về tất cả các vi phạm đấy nhé.

Thằng Hưng: May mà chúng cháu được nghe bác giải thích và cũng chưa làm gì sai.

Bác Trung nói tiếp: Luật xử lý vi phạm hành chính đã dành hẳn 01 chương riêng quy định xử lý vi phạm hành chính đối với người chưa thành niên.

Quan trọng nhất là việc áp dụng hình thức xử phạt, mức xử phạt đối với người chưa thành niên vi phạm hành chính phải nhẹ hơn so với người thành niên có cùng hành vi vi phạm hành chính. Trường hợp người từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi vi phạm hành chính thì không áp dụng hình thức phạt tiền. Trường hợp người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi vi phạm hành chính bị phạt tiền thì mức tiền phạt không quá 1/2 mức tiền phạt áp dụng đối với người thành niên; trường hợp không có tiền nộp phạt hoặc không có khả năng thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả thì cha mẹ hoặc người giám hộ phải thực hiện thay. Trong quá trình xử lý người chưa thành niên vi phạm hành chính, bí mật riêng tư của người chưa thành niên phải được tôn trọng và bảo vệ.

Cái Lan chăm chú lắng nghe, giờ mới lên tiếng: Bác nói thêm cho cháu biết các vi phạm hành chính sẽ bị xử phạt bằng hình thức như thế nào ạ?

Bác Trung: Các hình thức xử phạt vi phạm hành chính bao gồm: cảnh cáo; phạt tiền; tước quyền sử dụng giấy phép, chứng chỉ hành nghề có thời hạn hoặc đình chỉ hoạt động có thời hạn; tịch thu tang vật vi phạm hành chính, phương tiện được sử dụng để vi phạm hành chính; trục xuất. Riêng đối với người chưa thành niên, các hình thức xử phạt được áp dụng bao gồm: cảnh cáo; phạt tiền; tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính.

Ngoài ra, còn nhiều quy định cụ thể khác nữa, nếu các cháu muốn biết sâu hơn thì hôm nào qua nhà bác. Do chức năng là tham mưu, giúp Ủy ban nhân dân phường trong lĩnh vực tư pháp nên bác có một số cuốn sách và tờ gấp pháp luật liên quan đến lĩnh vực mà bác cháu ta vừa trao đổi để các cháu tham khảo. Rồi bác cháu mình cùng trò chuyện thêm nữa.

Từ này giờ lặng im nghe chồng nói xong, bà Minh vợ bác Trung mới nói: Bác Trung trước đây học Đại học luật, lại còn nghiên cứu sau đại học nữa các cháu ạ nên kiến thức pháp luật rất sâu.

Chờ vợ nói xong, bác Trung căn dặn thêm: Các cháu cũng nên giữ gìn sự yên tĩnh chung trong cộng đồng dân cư. Điều 6 Nghị định số 167/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ bác vừa nói có quy định về vi phạm việc bảo đảm sự yên tĩnh chung, trong đó những hành vi gây tiếng động lớn, làm ồn ào, huyên náo tại khu dân cư, nơi công cộng trong khoảng thời gian từ 22 giờ ngày hôm trước đến 06 giờ sáng ngày hôm sau bị phạt cảnh cáo hoặc phạt tiền từ 100.000 đồng đến 300.000 đồng. Nên giờ cũng đã muộn gần 10h đêm rồi, các cháu cũng nên về nhà đi. Đừng để tiếng ồn làm ảnh

hưởng đến sinh hoạt của dân phố ta và lại còn vi phạm pháp luật nữa chứ.

Nghe thấy thế, cả lũ bạn của Hưng không ai bảo ai đều đứng dậy, cảm ơn hai bác và dọn dẹp đồ ăn, thức uống.

Bà Minh cười nhìn bọn trẻ ôn tồn nói: Chúng ta phải biết bảo vệ môi trường, giữ gìn trật tự an toàn xã hội; phải sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật để góp phần xây dựng khu dân cư văn minh, sạch đẹp! Giờ mấy bác cháu ta cùng đi về nhé!

Một làn gió mát cuối thu hiu hiu thổi đến, không khí trong khu dân cư thật là trong lành, yên ả./.

CÔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ PHÁP ĐIỂN

NIỀM TIN Ở PHÁP LUẬT

(29/12/2017)

Trời mùa đông những ngày cuối năm xám nhạt, từng cơn gió bắc lạnh buốt lùa qua song sắt phòng tạm giam, len lõi cắt da, cắt thịt. Cũng không biết chính xác là mấy giờ, chắc khoảng 7, 8 giờ sáng, Vũ đoán vậy. Như mọi ngày, Vũ vẫn nằm ủ rũ ở góc phòng, cái chăn quần ngang người, nghĩ ngợi mông lung về tất cả những điều đã xảy ra. Bỗng có tiếng gõ cửa, tiếng của anh giám thị gọi vào:

- Phan Văn Vũ chuẩn bị đi gặp luật sư nhé.

Cửa phòng lách cách mở ra. Hai giám thị đã chờ sẵn để đưa Vũ sang bên dãy nhà 3 tầng đối diện để gặp luật sư bào chữa của mình.

Được sự cho phép của cán bộ trại tạm giam, Vũ bước vào phòng. Ngồi đợi sẵn ở đó là một thanh niên đáng cao, đeo kính cận, ăn mặc khá chỉnh chu với bộ complet màu đen, áo sơ mi trắng và thắt cà vạt màu xám lông chuột có hình logo tròn nhỏ và hình cán cân. Người thanh niên chậm rãi quan sát Vũ.

Vũ ngồi xuống ghế đối diện, nhíu mày. Trong thâm tâm, Vũ đang nghĩ mình sẽ gặp một luật sư già dặn mới có thể giúp mình được. Người thanh niên cất lời trước:

- Chào anh Vũ, tôi là Lam, luật sư của Đoàn luật sư thành phố X. Theo đề nghị của bố anh, tôi sẽ giúp bào chữa cho anh trong vụ án này. Tôi cảm ơn sự tin tưởng của gia đình anh và anh khi lựa chọn tôi. Mọi thủ tục đã được cơ quan tiến hành tố tụng chấp thuận. Tôi hi vọng chúng ta sẽ cộng tác chặt chẽ.

Thấy Vũ ngồi im, Lam tiếp lời:

- Tình hình của anh trong trại tạm giam mấy ngày qua thế nào? Các cán bộ có đối xử tốt với anh không?

Vũ mệt mỏi trả lời luật sư Lam:

- Vâng, chào luật sư. Tôi cảm thấy ngày tháng dài đằng đẵng. Tốt lắm sao được khi mà ở trong này. Cán bộ thì đối xử với tôi cũng bình thường.

Vũ chấm dứt ngay màn chào hỏi xã giao này bằng việc hỏi độp luôn luật sư Lam:

- Luật sư có tin tôi vô tội không?

Lam nhìn thấy vẻ lo lắng, bồn chồn trên vẻ mặt của Vũ. Anh từ tốn trả lời:

- Anh Vũ, tôi là luật sư của anh nên tôi sẽ cố gắng hết sức mình để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của anh.

Vũ cảm thấy thất vọng về câu trả lời này, buông mình ngồi tựa vào ghế và cay đắng nói:

- Thì ra luật sư cũng như bao người ngoài kia nghĩ tôi là công tử nhà giàu ăn chơi, phá phách và không có gì ngạc nhiên nếu tôi là kẻ phạm tội trong vụ án này. Rồi toà án cũng sẽ có định kiến này với tôi và tuyên tôi có tội và bỏ tù tôi không? Tôi nói rất thật với luật sư là tôi không hề giết người. Cái đêm định mệnh hôm ấy, tôi đã cùng lũ bạn vào quán karaoke đập phá. Hôm đó, chúng tôi chơi rất hăng và còn sử dụng cả rượu pha ma túy. Có lẽ vì uống nhiều rượu quá mà tôi ngủ đi lúc nào mà không biết. Thế rồi tôi bị thức dậy bởi những tiếng la thét thanh của nhiều người. Vẫn còn "phê" vì rượu pha ma túy, tôi tỉnh dậy và lơ mơ thấy cô tiếp viên nằm bất động trong vũng máu. Không có đứa bạn nào của tôi còn lại ở đó cả. Tôi không hề giết người. Luật sư phải tin tôi.

Lam cảm nhận rằng Vũ thấy cá thể giới đang quay lưng với mình và ngay cả pháp luật hay thẩm phán cũng sẽ có sự đối xử mang đầy định kiến đối với Vũ. Lam trấn an và động viên Vũ:

- Những định kiến của người khác về anh không thể kết tội anh được. Bộ luật Tố tụng hình sự 2015 (BLTTHS) đã quy định rất rõ về nguyên tắc suy đoán vô tội. Cụ thể là, anh sẽ được coi là không có tội cho đến khi được chứng minh theo trình tự, thủ tục do BLTTHS quy định và có bản án của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật. Ngoài ra, nếu không đủ và không thể làm rõ căn cứ để buộc tội theo trình tự, thủ tục do BLTTHS quy định thì cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng phải kết luận anh không có tội.

Vũ nghe như nuốt từng lời của luật sư Lam, mắt sáng lên, thở ra một hơi nhẹ nhõm. Nhiều ngày qua kể từ ngày vào trại tạm giam, lúc nào Vũ cũng nghĩ rằng công an đang định kiến với mình. Ngay cả lúc bị gọi lên thẩm vấn, điều tra, Vũ cũng vẫn nghĩ công an chắc không cần điều tra gì cả mà bắt mình rồi kết tội cho mình luôn. Qua giải thích của luật sư Lam, Vũ hiểu rằng mình vẫn chưa có tội và sẽ chỉ bị xem là có tội khi cơ quan tiến hành tố tụng chứng minh được hành vi vi phạm pháp luật do bản thân mình gây ra theo quy định của pháp luật.

Mặc dù vậy, Vũ vẫn cảm thấy bất an bởi vì Vũ nghe phong thanh rằng cô tiếp viên ở quán karaoke bị đâm nhiều phát bằng một con dao được tìm thấy tại hiện trường và trên con dao thì có dấu tay của Vũ. Vũ nghĩ: "Bằng chứng thế ai mà chối cãi được. Nhưng thực sự là mình không giết người mà...". Lo lắng về việc dấu tích trên con dao có thể đủ để kết tội mình, Vũ mới hỏi luật sư Lam:

- Tôi nghe nói con dao dùng để giết người có dấu vân tay của tôi. Bằng chứng thế là quá rõ ràng để kết tội tôi rồi có đúng không luật sư?

Luật sư Lam hiểu lo lắng của Vũ và nên động viên anh:

- Anh không nên quá lo lắng. Vụ việc vẫn đang trong quá trình điều tra. Bên cạnh đó, BLTTHS quy định về nguyên tắc tranh tụng trong xét xử được bảo đảm. Điều đó có nghĩa là trong quá trình khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử, tôi với tư cách người bào chữa của anh có quyền bình đẳng trong việc đưa ra chứng cứ, đánh giá chứng cứ, đưa ra yêu cầu để làm rõ sự thật khách quan của vụ án.

Lam quan sát và thấy rằng sau khi mình giải thích thì vẻ mặt của Vũ đã bớt căng thẳng, lo lắng hơn. Lam tiếp tục trình bày cụ thể hơn về quyền thu thập chứng cứ của người bào chữa với Vũ để Vũ yên tâm, tin tưởng và hợp tác với mình trong vụ án này:

- Theo quy định của BLTTHS, để thu thập chứng cứ, người bào chữa có quyền gặp người mà mình bào chữa, người bị hại, người làm chứng và những người khác biết về vụ án để hỏi, nghe họ trình bày về những vấn đề liên quan đến vụ án; đề nghị cơ quan, tổ chức, cá nhân cung cấp tài liệu, đồ vật, dữ liệu điện tử liên quan đến việc bào chữa. Vì vậy, việc thu thập chứng cứ và chứng minh anh có tội hay không phụ thuộc rất nhiều vào việc anh tin tưởng, hỗ trợ và trình bày với tôi về những vấn đề liên quan của vụ án. Tôi với tư cách luật sư bào chữa cho anh luôn luôn bảo vệ tốt nhất quyền, lợi ích hợp pháp của anh và anh nên tin tưởng, kể với tôi mọi tình tiết của vụ việc.

Nghe thấy vậy, Vũ cảm thấy đã có một chỗ dựa về mặt tinh thần và hiểu rằng ngoài người thân của mình ra, thì lúc này có Lam là người nỗ lực bảo vệ quyền lợi cho mình và cố gắng hết sức để chứng minh mình vô tội. Tuy nhiên, bỗng dưng Vũ lại nhớ lại câu chuyện ngày trước về một cậu bạn của mình cũng lâm vào cảnh lao lý. Mọi người nói với Vũ rằng trong phiên tòa xét xử của vụ án đó, quan điểm buộc tội của viện kiểm sát được áp đặt và luật sư không được phép tranh luận gì cả. Vũ nhớ rằng, cậu bạn của mình đã có một bản án rất nặng nề và giờ vẫn đang ngồi tù. Với những ý nghĩ chợt ập đến đó, Vũ lo lắng hỏi luật sư Lam:

- Tôi nghe nói trong phiên tòa xét xử thì những gì viện kiểm sát buộc tội là không thể lay chuyển được và luật sư bào chữa cũng không được phép tranh luận, phản bác lại quan điểm buộc tội của viện kiểm sát. Điều đó có đúng không?

Hiểu được những băn khoăn của Vũ, luật sư Lam cười nhẹ nhàng và ân cần giải đáp:

- Điều đó không đúng đâu anh Vũ. BLTTHS đã quy định rất rõ ràng về nguyên tắc tranh tụng trong xét xử được bảo đảm. Theo đó, Tòa án có trách nhiệm tạo điều kiện cho kiểm sát viên, bị cáo, người bào chữa, những người tham gia tố tụng khác thực hiện đầy đủ quyền, nghĩa vụ của mình và tranh tụng dân chủ, bình đẳng trước Tòa án.

Vũ cảm thấy nhẹ nhõm khi nghe thấy câu trả lời của luật sư Lam. Có tiếng chuông báo hiệu thời gian gặp mặt đã hết. Vũ nắm chặt tay luật sư Lam, cảm ơn luật sư vì buổi gặp mặt; những chia sẻ, động viên, giải thích của luật sư đã giúp Vũ có thêm niềm tin vào công lý và pháp luật. Luật sư Lam

chào tạm biệt Vũ và hẹn gặp Vũ trong một vài ngày tới để trao đổi cụ thể hơn về các tình tiết của vụ việc. Trên đường trở lại phòng tạm giam, Vũ cảm thấy cho dù vụ việc sẽ còn kéo dài, nhưng mình vẫn còn hy vọng để được chứng minh là vô tội. Rằng cơ quan tiến hành tố tụng sẽ tìm ra kẻ phạm tội và đưa hắn ra xét xử nghiêm minh, đúng pháp luật./.

CÔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ PHÁP ĐIỂN

TIẾP CẬN THÔNG TIN, PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT NHƯ THỀ NÀO?

(29/12/2017)

Ngày chủ nhật đẹp trời, thời tiết mát mẻ. Như thường lệ, ông Hà trải bàn cờ tướng rồi ngồi xếp ngay ngắn để chờ mấy người bạn trong khu phố đến chơi, song không thấy ai. Ông sốt ruột đi ra đi vào, mãi cũng không thấy bà Lam - vợ ông đi chợ về. Một lát sau, ông mới thấy bóng dáng bà tất tả đi từ sân vào, ông kêu lên: - Cái bà này đi đâu mà mất mặt cả buổi sáng? Chợ búa gì mà mãi không thấy về lo cơm nước cho chồng con?

Bà Lam: Tôi đi chợ có mua bán gì đâu. Đi qua nhà bà Liên hàng xóm, bà ấy lôi vào nhà nói chuyện về Hội nghị sắp tới của khu phố mình. Ông không biết đấy thôi, hay và thiết thực lắm!

Ông Hà: Vấn đề gì vậy, tôi có nghe thấy ai nói gì đâu?

Bà Lam: Đây, ông có chịu đi đến đâu. Sắp tới, Ủy ban nhân dân huyện đang chuẩn bị tập huấn về quyền tiếp cận thông tin về pháp luật cho nhân dân. Mọi người đang mong chờ được tham dự Hội nghị này đấy!

Ông Hà: Tiếp cận thông tin là gì? Sao nghe mà xa xôi thế. Đã thấy ai đưa giấy mời gì đâu?

Bà Lam: Từ từ ngồi xuống ghế rồi nói: Ông không biết chứ! Quyền tiếp cận thông tin, trong đó có thông tin về pháp luật là một trong những quyền cơ bản của con người, thuộc nhóm quyền dân sự, chính trị đã được ghi nhận trong Tuyên ngôn thế giới về quyền con người của Liên hợp quốc đấy. Bà Liên vừa nói với tôi như thế.

Ông Hà: Quyền này được ghi nhận trong cả Tuyên ngôn thế giới cơ à? Bà có chắc chắn không đấy.

Bà Lam: Chưa kịp trả lời, đã có tiếng nói vọng ở ngoài vào:

Bác Lam nói chính xác quá! Ở Việt Nam, quyền được thông tin của công dân đã được quy định trong Hiến pháp. Bảo đảm quyền tiếp cận thông tin là quá trình thúc đẩy công bằng và thực thi pháp luật, xây dựng nhà nước pháp quyền. Việc bảo đảm quyền tiếp cận thông tin, trong đó có thông tin về pháp luật sẽ góp phần bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người dân, làm tăng tính hiệu quả, minh bạch và trách nhiệm giải trình của cơ quan nhà nước.

Thì ra là anh Hữu - cán bộ huyện, vừa là cháu họ của ông Hà đang đi từ ngoài sân vào, tay cầm theo mấy tờ giấy: Cháu qua đưa Giấy mời cho bác đi tham dự Hội nghị tập huấn về quyền này đây.

Bà Lam: Nghe xong hỏi: Cháu nói nghe như cán bộ làm công tác phổ biến, giáo dục pháp luật. May quá, có cháu Hữu ở đây! Tôi nghe bà Liên nói mà chưa hiểu rõ lắm. Bác muốn hỏi là người dân chỉ được quyền tiếp cận thông tin về pháp luật, hay mọi thông tin người dân đều được quyền tiếp cận? Văn bản pháp luật nào quy định về quyền này?

Anh Hữu: Quyền tiếp cận thông tin của công dân là một quyền Hiến định. Theo Điều 25 của Hiến pháp 2013, công dân có quyền tiếp cận thông tin, trong đó có thông tin về pháp luật. Quyền được thông tin về pháp luật của công dân được quy định cụ thể tại Điều 2 Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012: "Công dân có quyền được thông tin về pháp luật và có trách nhiệm chủ động tìm hiểu, học tập, pháp luật. Nhà nước đảm bảo, tạo điều kiện cho công dân thực hiện quyền được thông tin về pháp luật".

Quyền này còn được cụ thể hóa và bảo đảm thực hiện theo Luật Tiếp cận thông tin năm 2016. Việc tiếp cận thông tin của công dân phải được thực hiện theo quy định của Luật tiếp cận thông tin. Không phải mọi thông tin người dân đều được quyền tiếp cận.

Ông Hà: thắc mắc: Người dân có bắt buộc phải tự biết những thông tin về pháp luật không cháu? Hay Nhà nước phải có trách nhiệm phổ biến, giáo dục để người dân nắm được thông tin về pháp luật?

Anh Hữu: Theo Điều 48 và Điều 6 của Hiến pháp 2013: Người nước ngoài cư trú ở Việt Nam; công dân Việt Nam có nghĩa vụ tuân theo Hiến pháp và pháp luật Việt Nam. Vì vậy, người dân bắt buộc phải tự biết những thông tin về pháp luật để lựa chọn hành vi xử sự phù hợp với quy định của pháp luật; nếu vi phạm pháp luật, sẽ phải chịu trách nhiệm pháp lý đối với hành vi vi phạm.

Tuy nhiên, Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật quy định công dân phải chủ động tìm hiểu, học tập pháp luật và Nhà nước cũng phải có trách nhiệm bảo đảm, tạo điều kiện cho công dân thực hiện quyền được thông tin về pháp luật. Phổ biến, giáo dục pháp luật là trách nhiệm của toàn bộ hệ thống chính trị, trong đó Nhà nước giữ vai trò nòng cốt. Trách nhiệm của Nhà nước và cả hệ thống chính trị là phải triển khai thực hiện tốt công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hai bác ạ.

Bà Lam: Thế các thông tin nào phải được công khai rộng rãi hả cháu?

Anh Hữu: Luật Tiếp cận thông tin năm 2016 quy định các thông tin sau đây phải được công khai rộng rãi: Văn bản quy phạm pháp luật, văn bản hành chính có giá trị áp dụng chung; điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa XHCN Việt Nam là thành viên, thỏa thuận quốc tế mà Việt Nam là một bên; thủ tục hành chính, quy trình giải quyết công việc của cơ quan Nhà nước; thông tin phổ biến, hướng dẫn thực hiện pháp luật, chế độ, chính sách đối với những lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý của cơ quan Nhà nước; dự thảo văn bản quy phạm pháp luật theo quy định của pháp luật về ban hành pháp luật...

Ông Hà: tám tắc: Chà, pháp luật quy định cụ thể quá. Song bác muốn hỏi thêm là pháp luật có giới hạn người nào được tiếp cận với loại thông tin pháp luật nào không? Hay được quyền tự do tiếp cận những thông tin pháp luật mà mình muốn?

Anh Hữu: Công dân được tiếp cận thông tin của cơ quan nhà nước trừ thông tin không được tiếp cận; được tiếp cận có điều kiện đối với thông tin quy định. Người mất năng lực hành vi dân sự thực hiện yêu cầu cung cấp thông tin thông qua người đại diện theo pháp luật; người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thực hiện yêu cầu cung cấp thông tin thông qua người giám hộ. Người dưới 18 tuổi yêu cầu cung cấp thông tin thông qua người đại diện theo pháp luật, trừ trường hợp Luật trẻ em và luật khác có quy định khác.

Bà Lam: Thế thì những loại văn bản nào của nhà nước ban hành, người dân được quyền xem và đến đâu để được xem các văn bản này hả cháu?

Anh Hữu: Tất cả các văn bản quy phạm pháp luật không thuộc bí mật nhà nước bác ạ. Mọi người dân đều có quyền tiếp cận và tìm hiểu để thực thi nghiêm chỉnh và đầy đủ. Người dân có thể xem miễn phí trên Cơ sở dữ liệu Quốc gia về văn bản pháp luật; Cổng thông tin điện tử Chính phủ; hệ thống công báo; Cổng/Trang thông tin điện tử của các cơ quan nhà nước; Tủ sách pháp luật xã, phường, thị trấn hoặc liên hệ với cán bộ, công chức được giao nhiệm vụ triển khai thi hành văn bản đó hoặc được giao nhiệm vụ thực thi công vụ trong lĩnh vực đó. Dĩ nhiên văn bản đó phải không thuộc diện văn bản mật hoặc văn bản lưu hành nội bộ hai bác ạ...

Ông Hà: Để được thông tin về pháp luật, người dân có còn phải thực hiện những thủ tục gì không cháu? Có phải trả tiền để có thông tin pháp luật không?

Anh Hữu: Hiện nay có thể yêu cầu cung cấp thông tin bằng các hình thức: trực tiếp hoặc ủy quyền cho người khác đến trụ sở của cơ quan nhà nước yêu cầu cung cấp thông tin; gửi phiếu yêu cầu qua mạng điện tử, dịch vụ bưu chính, fax đến cơ quan cung cấp thông tin. Trình tự, thủ tục cung cấp thông tin trực tiếp tại trụ sở cơ quan cung cấp thông tin được quy định theo hướng: Đối với thông tin đơn giản có sẵn có thể cung cấp ngay thì người yêu cầu cung cấp thông tin được trực tiếp đọc, xem, nghe, ghi chép, sao chép, chụp tài liệu hoặc yêu cầu cung cấp ngay văn bản, bản chụp tài liệu. Đối với thông tin phức tạp, không có sẵn cần tập hợp từ các bộ phận của cơ quan đó, hoặc thông tin cần thiết phải có ý kiến của các cơ quan tổ chức đơn vị khác thì chậm nhất là 10 ngày làm việc kể từ ngày nhận được yêu cầu hợp lệ, cơ quan được yêu cầu phải thông báo cho người yêu cầu đến trụ sở được trực tiếp đọc, xem, nghe, ghi chép, sao chép, chụp tài liệu hoặc yêu cầu cung cấp ngay văn bản, bản chụp tài liệu..., hoặc có văn bản thông

báo về việc từ chối cung cấp thông tin.

Bà Lam: Tôi là tôi bản khoản là trong quá trình tiếp cận thông tin về pháp luật, nếu người dân bị cản trở, họ phải làm gì?

Anh Hữu: Quyền được tiếp cận thông tin về pháp luật là một quyền con người, quyền cơ bản của công dân nên nó phải được bảo đảm thực hiện trên thực tế. Trách nhiệm của tất cả các chủ thể, trong đó có các cơ quan nhà nước là phải bảo đảm để công dân thực hiện quyền này; mọi hành vi cản trở việc thực hiện quyền này của công dân đều là hành vi trái pháp luật và tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý hành chính, bị truy cứu trách nhiệm hình sự bị áp dụng các biện pháp kỷ luật, nếu gây thiệt hại thì phải bồi thường thiệt hại.

Nghe anh Hữu nói, cả ông Hà, bà Lam đều trầm trồ: *Cháu Hữu nói hay quá, ngày mai dù bận rộn thế nào, hai bác cũng sẽ đi tham dự Hội nghị để được phổ biến, tuyên truyền pháp luật. Cảm ơn cháu nhé!*

Cả ba cùng cười vui vẻ. Ngoài sân, nắng vàng hanh cuối thu tạo nên một màu sắc lãng mạn trải khắp vùng quê yên bình./.

CỔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ PHÁP ĐIỂN

NGƯỜI DÂN CŨNG CẦN PHẢI HIỂU BIẾT PHÁP LUẬT

(29/12/2017)

Bà Hồng ngồi trên ghế, hai tay đan chặt vào với nhau. Bà cảm thấy rất lo lắng, bồn chồn một phần vì đây là lần đầu tiên bà tiếp xúc với luật sư, phần nhiều hơn là lo cho đứa con trai của mình tháng sau sẽ bị ra tòa xét xử. Hưng, con của bà Hồng, mặc dù không phải hạng “đầu gấu” nhưng cũng hay chơi bời nhậu nhẹt, đàn đúm với đám bạn vô công rồi nghề. Vài tháng trước, trong một buổi nhậu, Hưng và đám bạn trong lúc quá chén đã gây gỗ với một nhóm người khác, lời qua tiếng lại rồi đánh nhau.

Kết quả là phá tan tành quán, làm vài người bị thương, phải đi nhập viện, buộc chủ quán phải gọi công an đến xử lý. Hưng và những người tham gia vụ đánh nhau bị công an dẫn đi. Sau đó, bà được biết rằng thằng Hưng sắp bị đưa ra tòa xét xử. Bà Hồng thở dài nghĩ “Thằng Hưng chắc tù một gông rồi, khổ thân con tôi!”.

Đang suy nghĩ miên man thì luật sư Tiến bước vào, cắt đứt dòng suy nghĩ của bà Hồng. Là một luật sư có kinh nghiệm, Tiến hiểu tâm trạng thấp thỏm, lo âu của bà Hồng, vì vậy anh cố gắng tạo buổi trò chuyện thân mật và gần gũi. Sau khi bà Hồng trình bày toàn bộ thông tin về vụ việc của Hưng, bà vội hỏi luật sư:

- Thưa luật sư, không biết con trai tôi ở bị tạm giam như vậy có bị đánh đập gì không vậy? Tôi lo và thương cho nó quá.

Luật sư Tiến mỉm cười từ tốn giải thích:

- Thưa cô, theo quy định của Bộ luật Tố tụng Hình sự 2015 thì nghiêm cấm tra tấn, bức cung, dùng nhục hình hay bất kỳ hình thức đối xử nào khác xâm phạm thân thể, tính mạng, sức khỏe của con người. Và mọi người có quyền được pháp luật bảo hộ về tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản. Nên cô đừng lo ạ, em Hưng chỉ tạm thời mất tự do, nhưng thân thể, sức khỏe, tài sản hoàn toàn được bảo vệ cô ạ.

Nghe luật sư giải thích, bà Hồng thở ra một hơi nhẹ nhõm. Suốt mấy tháng nay, bà cứ nghĩ đến cảnh thằng con quý từ bị đánh đập, hành hạ là ruột bả lại thắt lại. Bà khóc không biết bao nhiêu nước mắt, thức trắng bao đêm khóc thầm. Giờ thì tốt rồi, ít nhất bà biết nó tạm thời không sao, chỉ không được về nhà thôi. Lấy lại tinh thần, bà hỏi tiếp:

- Được biết cháu không sao cả, tôi mừng quá. Thế nhưng tháng tới thằng Hưng phải ra tòa rồi, không biết luật sư có thể giúp thằng bé thoát khỏi cảnh tù tội không?

Luật sư Tiến trả lời:

- Bộ luật Tố tụng Hình sự cho phép người bị buộc tội có quyền tự bào chữa, nhờ luật sư hoặc người khác bào chữa. Như vậy, theo mong muốn của gia đình, cháu có thể làm luật sư bào chữa cho em Hưng trong phiên tòa tháng sau. Từ kinh nghiệm gần 20 năm trong nghề, cháu thấy việc mời luật sư lúc nào cũng có lợi cho đương sự rất nhiều. Vì vậy, quyết định của cô là chính xác đấy ạ.

Bà Hồng nghe thế gật đầu, đáp:

- Thế thủ tục mời luật sư như cháu bào chữa có phức tạp không cháu? Cô biết thông tin về thời gian tổ chức phiên tòa xét xử thằng Hưng cũng được hơn 1 tuần rồi, nhưng cứ lần lữa, hỏi han nhiều người mới có người quen giới thiệu cháu nên cô liên hệ ngay. Liệu 1 tháng có đủ thời gian để làm thủ tục mời cháu bào chữa cho em Hưng không cháu?

Luật sư Tiến vẫn với giọng nhẹ nhàng, trấn an bà Hồng:

- Chuyện này cô không phải lo ạ, luật pháp quy định trong vòng 24 giờ kể từ ngày cháu xuất trình đầy đủ hồ sơ, giấy tờ hợp lệ theo quy định, cơ quan tiến hành tố tụng phải cấp văn bản thông báo người bào chữa hay hiểu nhầm na là chấp thuận bào chữa cho cháu. Mà theo kinh nghiệm, việc chuẩn bị bộ hồ sơ này mất vài ngày thôi ạ, nên nếu không có gì ngoài ý muốn, tháng sau cháu có thể bào vệ em Hưng trước tòa.

Bà Hồng đỡ căng thẳng hơn, ít nhất bà tìm thấy có hy vọng để giúp con trai bà rồi. Để bà Hồng hiểu rõ hơn về phiên tòa, luật sư Tiến tiếp tục giải thích:

- Theo quy định của Bộ luật Tố tụng Hình sự, một vụ án thông thường sẽ trải qua giai đoạn xét xử sơ thẩm và sau đó có thể là phúc thẩm. Phiên tòa xét xử em Hưng diễn ra tháng tới là phiên tòa sơ thẩm. Tại phiên tòa này, tòa án sẽ xác định tội danh và hình phạt cho hành vi vi phạm pháp luật của bị cáo.

Nghe thế, tim bà Hồng đập rộn rập, bà vội hỏi:

- Thế sau phiên tòa sơ thẩm này là thằng Hưng sẽ bị buộc tội và phải ngồi tù phải không luật sư?

Luật sư Tiến đáp:

- Chưa hẳn cô ạ, bản án của tòa sơ thẩm chưa phải là kết quả cuối cùng, nếu nhận thấy tội danh và hình phạt mà tòa sơ thẩm tuyên cho em Hưng là chưa phù hợp, Bộ luật Tố tụng Hình sự cho phép ta kháng cáo lên tòa cấp trên. Nếu tại phiên tòa phúc thẩm, Hội đồng xét xử nhận thấy bản án của phiên tòa sơ thẩm là quá nặng, không khách quan, Hội đồng xét xử phúc thẩm có quyền sửa đổi bản án, tuyên em Hưng tội nhẹ hơn hoặc giảm mức bồi thường thiệt hại, giảm hình phạt. Như vậy, em Hưng còn ít nhất hai cơ hội để có thể quyết định số phận của mình và chúng ta cần tranh thủ tối đa để em Hưng nhận kết quả tốt nhất theo quy định pháp luật, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của em ấy.

Dừng lại một chút, Tiến nghĩ anh cần phải cho bà Hồng hiểu rõ hơn về cấu trúc của một phiên tòa:

- Thưa cô, một phiên tòa trải diễn ra phải trải qua rất nhiều công đoạn nhưng chung quy lại sẽ là 03 bước chính, cháu sẽ giải thích qua cho cô một chút để cô bớt bỡ ngỡ. Đầu tiên là bắt đầu phiên tòa, đây là giai đoạn triệu tập, kiểm tra sự có mặt của những người tham gia phiên tòa và thay đổi người tiến hành tố tụng. Bước thứ hai là tranh tụng tại phiên tòa. Tại đây, Hội đồng xét xử, luật sư và kiểm sát viên sẽ tiến hành xét hỏi các đương sự, tranh luận với nhau để đưa ra quyết định cuối cùng. Đến đây phiên tòa kết thúc.

Bà Hồng gật đầu, bà đã hình dung ra phiên tòa mà con bà sắp phải trải qua là như thế nào. Tuy nhiên, bà lại nảy ra băn khoăn nên muốn hỏi tiếp:

- Cảm ơn cháu đã giải thích cho cô về trình tự, thủ tục của một phiên tòa. Nhưng cô có một chút băn khoăn, lo lắng. Gia đình cô đều là người dân tộc thiểu số nên liệu Hội đồng xét xử có ác cảm với thằng Hưng trong quá trình xét xử không cháu?

Luật sư Tiến một lần nữa trấn an bà Hồng:

- Vấn đề này thì cô yên tâm đi ạ. Bộ luật Tố tụng Hình sự quy định việc tố tụng hình sự được tiến hành theo nguyên tắc mọi người đều bình đẳng trước pháp luật, không phân biệt dân tộc, giới tính, tín ngưỡng, tôn giáo, thành phần và địa vị xã hội. Bất cứ người nào phạm tội đều bị xử lý theo pháp luật. Như vậy, dù em Hưng có là người dân tộc thiểu số thì vẫn được xét xử bình đẳng như những người khác.

Đến đây, nhiều lo lắng trong lòng bà Hồng được giải tỏa. Bà thầm thấy may mắn vì đã gặp được luật sư Tiến để anh giải thích cho bao nhiêu vấn đề pháp luật mà bà chưa rõ. Cũng trong buổi trao đổi, luật sư Tiến còn phân tích sơ bộ cho bà Hồng về hành vi của con bà và nhận định là không nghiêm trọng, lại có nhiều tình tiết giảm nhẹ, nên mức án nhận được chắc sẽ không quá nặng nề. Ít nhất bà thấy rằng thằng Hưng con bà chưa hẳn hết hy vọng, vẫn còn cơ hội để nhà trở về trong thời gian không lâu. Bà tin tưởng, với sự giúp đỡ của luật sư Tiến, con mình sẽ được bảo vệ tốt nhất theo quy định pháp luật. Bà bước ra từ Văn phòng luật sư với tâm trạng nhẹ nhõm và vững tin hơn hẳn.

CỔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ PHÁP ĐIỂN

QUYỀN GIÁM SÁT CỦA NHÂN DÂN

(29/12/2017)

Phân vai: - Ông Can: Tổ trưởng tổ dân phố - Bà Mai, anh Tuấn: người dân - Bà Bích: Trưởng Ban Thanh tra nhân dân - Ông Lý: Chủ đơn vị thi công

Cảnh 1: Trước cửa nhà ông Tổ trưởng Tổ dân phố

Bà Mai: Ông Can! Ông Can ơi!

Ông Can (từ trong nhà đi ra): Ai đấy?... Bà Mai à, có việc gì không bà?

Bà Mai: ông ra trước cửa nhà tôi mà xem, đang cãi nhau rồi đây này

Ông Can (giọng sốt sắng): Ai với ai?

Bà Mai: Thì tay Lý chủ xây dựng với cả mấy hộ dân trong ngõ 236 nhà tôi. Vẫn là đoạn đường bê tông kết hợp hệ thống thoát nước mà chủ trương cả nhà nước và nhân dân cùng làm đây. Thôi ông theo tôi nhanh đi không lại cãi nhau to đây này.

Ông Lý (với lấy chiếc áo khoác): Mình đi đi

Cảnh 2: Tại ngõ 236, ông Lý - chủ đơn vị thi công đang tranh cãi với người dân trong ngõ. Ông Can và bà Mai đến đã thấy cãi nhau

Ông Lý: Bà là ai mà bà nói nhiều thế hả? bà xây hay chúng tôi xây?

Bà Bích: Tôi là Trưởng ban Thanh tra nhân dân, các anh là người xây nhưng chúng tôi có quyền giám sát, có quyền lên tiếng khi các anh làm sai. Vì đây là đường dân sinh, ảnh hưởng trực tiếp đến từng hộ dân, công trình này cả nhà nước và nhân dân cùng làm thì nhân dân phải biết các anh đang làm gì chứ.

Ông Can: Có chuyện gì đây các cô chú?

Bà Bích: Bác ạ, mấy hôm nay người dân trong ngõ phát hiện đội xây dựng của ông Lý đây làm việc gian dối, rút ruột công trình xây dựng.

Ông Lý: này, này, bà đừng có vu oan giá họa, chúng tôi làm theo thiết kế hẳn hoi.

Anh Tuấn: Không phải chúng tôi đổ oan đâu. Từ hôm các ông làm ở đây chúng tôi đã quan sát thấy các ông trong quá trình thi công còn làm hỏng hệ thống thoát nước của các hộ dân, gây ô nhiễm môi trường. Đặc biệt là đường mương hai bên rãnh cống từ đoạn nhà anh tôi đến nhà chú Khải khoảng 100m các anh làm sập một bên phi 6, một bên phi 8. Đây không rút ruột công trình thì là gì?

Ông Lý: Các ông, bà lấy bằng chứng đâu mà nói chúng tôi rút ruột. Mà thôi, tôi không đòi co với các ông, bà. Đã thế, hôm nay chúng tôi nghỉ. (Quay lại bảo với công nhân): Các anh em, đi về.

Bà Bích: Chúng tôi sẽ phản ánh lên phường để có biện pháp xử lý với các ông.

Ông Lý: bà muốn lên đâu thì lên, tôi làm theo thiết kế chả sợ thằng nào.

Ông Lý và đội thợ ra về, mọi người vào nhà bà Bích ngồi

Anh Tuấn: Theo em nghĩ, bây giờ chúng ta sẽ viết đơn phản ánh lên phường đề nghị giải quyết. Việc xây dựng hệ thống cống thoát nước nếu không cẩn thận sẽ gây ngập úng vào mùa mưa chứ chẳng chơi đâu.

Ông Can: Phải làm đơn chứ, việc này không thể ngưng trệ được, tôi còn nhớ rõ là hôm họp tổ dân phố, đại diện phường có phổ biến trước nhân dân theo thiết kế sẽ phải bóc nền đường cũ với độ sâu 0,5m để chuyển đi, đối với hệ thống cống rãnh thoát nước sẽ được nạo vét bùn, thay thế các tấm đan bị hỏng. Chứ cô chủ nhìn xem, mới làm mà như này thì ầu quá, ai lại không nạo vét bùn, để dồn ứ lên vừa hôi tanh vừa không có nơi thoát nước, thế này bảo sao mùa mưa nước cứ ngập hết cả ngõ. Chưa kể, mấy cái nắp cống công nhân đổ ở ngõ bên nữa, mỏng lắm, tôi sợ xe cộ đi lại vài lần là có vấn đề ngay. Chứng tỏ là cái đội này không làm đúng thiết kế rồi. Tôi phải làm ra nhẽ chuyện này mới được.

Anh Tuấn: Nhân tiện, các bác cho em hỏi, pháp luật có quy định người dân mình được quyền giám sát không hả bác?

Bà Bích: có chứ chú. Pháp lệnh thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn năm 2007 quy định rõ: Nhân dân được quyền giám sát nhiều hạng mục, trong đó có các dự án, công trình đầu tư trên địa bàn xã, giám sát việc quản lý quỹ do nhân dân đóng góp.

Anh Tuấn: Vậy ạ. Thế mình phải làm đơn thôi bác ạ. Bỏ qua chuyện này khác nào mình tiếp tay cho hành vi tham nhũng.

Ông Can: anh nói đúng, bây giờ chúng ta viết đơn luôn rồi hỏi ý kiến bà con trong ngõ xem có ai đồng ý thì ký vào đơn để gửi lên phường cho kịp thời.

(Bà Bích chuẩn bị giấy bút, cả 3 người cùng ngồi thảo luận viết đơn phản ánh)

Văn bản pháp luật sử dụng: Pháp lệnh thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn năm 2007

Điều 23. Những nội dung nhân dân giám sát

Nhân dân giám sát việc thực hiện các nội dung quy định tại các điều 5, 10, 13 và 19 của Pháp lệnh này.

Điều 5. Những nội dung công khai

1. Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, phương án chuyển dịch cơ cấu kinh tế và dự toán, quyết toán ngân sách hằng năm của cấp xã.
2. Dự án, công trình đầu tư và thứ tự ưu tiên, tiến độ thực hiện, phương án đền bù, hỗ trợ giải phóng mặt bằng, tái định cư liên quan đến dự án, công trình trên địa bàn cấp xã; quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất chi tiết và phương án điều chỉnh, quy hoạch khu dân cư trên địa bàn cấp xã.
3. Nhiệm vụ, quyền hạn của cán bộ, công chức cấp xã trực tiếp giải quyết các công việc của nhân dân.
4. Việc quản lý và sử dụng các loại quỹ, khoản đầu tư, tài trợ theo chương trình, dự án đối với cấp xã; các khoản huy động nhân dân đóng góp.
5. Chủ trương, kế hoạch vay vốn cho nhân dân để phát triển sản xuất, xoá đói, giảm nghèo; phương thức và kết quả bình xét hộ nghèo được vay vốn phát triển sản xuất, trợ cấp xã hội, xây dựng nhà tình thương, cấp thẻ bảo hiểm y tế.
6. Đề án thành lập mới, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới hành chính liên quan trực tiếp tới cấp xã.
7. Kết quả thanh tra, kiểm tra, giải quyết các vụ việc tiêu cực, tham nhũng của cán bộ, công chức cấp xã, của cán bộ thôn, tổ dân phố; kết quả lấy phiếu tín nhiệm Chủ tịch và Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân, Chủ tịch và Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã.
8. Nội dung và kết quả tiếp thu ý kiến của nhân dân đối với những vấn đề thuộc thẩm quyền quyết định của cấp xã mà chính quyền cấp xã đưa ra lấy ý kiến nhân dân theo quy định tại Điều 19 của Pháp lệnh này.
9. Đối tượng, mức thu các loại phí, lệ phí và nghĩa vụ tài chính khác do chính quyền cấp xã trực tiếp thu.
10. Các quy định của pháp luật về thủ tục hành chính, giải quyết các công việc liên quan đến nhân dân do chính quyền cấp xã trực tiếp thực hiện.
11. Những nội dung khác theo quy định của pháp luật, theo yêu cầu của cơ quan nhà nước có thẩm quyền hoặc chính quyền cấp xã thấy cần thiết.

Điều 10. Nội dung nhân dân bàn và quyết định trực tiếp

Nhân dân bàn và quyết định trực tiếp về chủ trương và mức đóng góp xây dựng cơ sở hạ tầng, các công trình phúc lợi công cộng trong phạm vi cấp xã, thôn, tổ dân phố do nhân dân đóng góp toàn bộ hoặc một phần kinh phí và các công việc khác trong nội bộ cộng đồng dân cư phù hợp với quy định của pháp luật.

Điều 13. Những nội dung nhân dân bàn, biểu quyết

1. Hương ước, quy ước của thôn, tổ dân phố.
2. Bầu, miễn nhiệm, bãi nhiệm Trưởng thôn, Tổ trưởng tổ dân phố.

3. Bầu, bãi nhiệm thành viên Ban thanh tra nhân dân, Ban giám sát đầu tư của cộng đồng.

Điều 19. Những nội dung nhân dân tham gia ý kiến

1. Dự thảo kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của cấp xã; phương án chuyển đổi cơ cấu kinh tế, cơ cấu sản xuất; đề án định canh, định cư, vùng kinh tế mới và phương án phát triển ngành nghề của cấp xã.
2. Dự thảo quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất chi tiết và phương án điều chỉnh; việc quản lý, sử dụng quỹ đất của cấp xã.
3. Dự thảo kế hoạch triển khai các chương trình, dự án trên địa bàn cấp xã; chủ trương, phương án đền bù, hỗ trợ giải phóng mặt bằng, xây dựng cơ sở hạ tầng, tái định cư; phương án quy hoạch khu dân cư.
4. Dự thảo đề án thành lập mới, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới hành chính liên quan trực tiếp đến cấp xã.
5. Những nội dung khác cần phải lấy ý kiến nhân dân theo quy định của pháp luật, theo yêu cầu của cơ quan nhà nước có thẩm quyền hoặc chính quyền cấp xã thấy cần thiết.